

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.

Hat óra — — 25 K. — f.

Három óra — 13 K. — f.

Egyes számok ára 1 korona.

TELEFON: 98

BARS

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — fillér.
Nyiltéri közlemények garmond soronként — fillér.

Gyakori hirdető- és a velünk összekötöttesben levő hird. irodák arrendményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik:
Minden vasárnap reggel.
Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA.A hirdetések, előfizetések s a reklám-
éleket a kiadóhivatalba kerülő utasítást.
A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A vasuti tarifa.

Szlovenszko beteg közgazdasági életének legsorvasztóbb két sebe az adó és a vasuti tarifakérdés, mely a történelmi országokéval szemben itt aránytalanul magasabb. Ez az ellenszenves állapot természetesen alaposan lefokozta Szlovenszko közgazdaságának versenyképességét a cseh piaccal szemben s minden egyes olyan gyűlésen, melyet ipari vagy kereskedelmi érdekeltségek tartottak, Léván is igen heves kifakadások hangzottak el ezen alárendeltségünk miatt.

Miért ez a kedvezőtlen megkülönböztetés a köztársaság egyes területei között? Senki sem adott arra feleletet az illetékes hivatali tényezők közül, hogy a szlovenszki ipar és kereskedelem miért fizet magasabb vasuti tarifát. A közgazdasági érdekeltségek támogatására siettek ebben a kérdésben a politikai tényezőknél azon faktorai, akik szívőkön viselték Szlovenszko népének éltsorsát és heves harcot indítottak a szlovenszki vasuti árudijszabás reformjának érdekében, követelve az egységes tarifa átszámítást.

A szlovenszki vasuti tarifa kérdésének ezen állapota a szállítás terén valóságos visszafeljődést idézett elő, mert hiszen a közelebbi relációkban sokkal jobban kifizetődött a tengelyen való szállítás, mint a vasut igénybevétele. Ez az oka annak, amint Léván is láthatjuk, hogy napról-napra több teherszállító autó fut városunkon keresztül nem is szólva a szekerezésről.

A vasutügyi miniszter az állandó ostromok hatása alatt elkészítette az úgynevezett „kis tarifa reformot“, mely az eredeti terv szerint újévkor lépett volna életbe, azonban a sürgött kérésekre már október elsején bevezetik.

Prágai jelentés szerint azonban ez a reform sem hozza meg a hozzáfűzött reményeket, mert nem a közgazdasági körök által kívánt egységes tarifaátszámítás kérdését oldja meg, hanem nagyrészt csak a kezelési illetékek szabályozását adja meg, illetve csökkenti, így továbbra is fennmarad annak szükségessége, hogy a kisebb relációkban ezután is kocsikra és autókra bízzák inkább az áruszállítást, mint az elviselhetetlenül drága vasut, mely csak fokozta a termelési költséget s egyik jelentős oka a még mindig érezhető általános drágaságnak.

Tehát a közgazdasági érdekeltségek követelésének teljesítését ez a kis reform nem hozta meg, így gazdasági életünk egészségesebbé tétele érdekében továbbra is erőlyesen sürgetnünk kell az általános vasuti tarifa-reform kielégítő megoldását, mert hogyha ez még mindig sokáig várat magára, akkor gazdasági életünk továbbra is a szemmel látható szomorú tepsedések lesz kitéve és a szerényebb viszonyok között élő népünk vállaira még mindig nagy teherrel gyánágtog fog nehezedni a panaszos drágaság.

A vasuti tarifa megfelelő rendezése tehát ilyenformán általános szociális jelentőségű problémává nőtte ki magát, minek megoldását nem lehet és nem szabad halogatni a nép érdekében sem, mert általános vélemény szerint a tarifa leszállítása adná meg az első lökést a várva-várt általános olcsóbbodásnak.

MÁTÉFFY ANTAL:

Az emberiség bölcsője.

A biblia és az ókorok naiv vélekedése az emberi nem bölcsője felől. — A XIX. század elméleti. — Mit mond a modern paleoanthropologia?

Könnyebb érthetőség kedvéért előre bocsátjuk, hogy mit kell értenünk az emberiség bölcsőjén. Azt a területet, ősi lakóhelyet nevezhetjük ilyen néven, ahol az ősember, vagy jobban mondva a szátszörtán élő ősembercsoportok tömegei a mai emberi kultúra primitív alapjait megvetették. Amint az emberiség korának megállapításánál, úgy ezen első lakóhelyének kutatásánál is csak pusztá találgatásokra vagyunk utáva.

A biblia szerint az ember első lakóhelye: a paradicsom azon a helyen volt, ahol a Pison, Gihon, Hidekel és Phrat patakmedrek egyesülnek. Ezen írott hagyományoknak a régi egyházatyák közül sokan csak symbolikus jelentőséget tulajdonítanak, sokan pedig azt állították, hogy a paradicsom egészen különálló és északra fekvő földrészen volt. Így történt azután, hogy amikor Kolumbusz Kristóf felfedezte Amerikát, azt gondolta, hogy a bibliai paradicsomra bukkant.

Kelet nyelveinek és régiségeinek tanulmányozásával bebizonyosodott, hogy a biblia ezen tanítása a babyloniaiaktól van átvéve, amelyet úgy kell értenünk, hogy az első két folyó két csatorná, a másik kettő pedig a Tigris és Eufrátot jelenti. Itt volt a régi asszír — babyloniai kultúra székhelye, amelynek birtokosai magukat tekintették az első és legrégebbi nemzetnek, míg a többi népek eredetét a bábéli nyelvzavartól származtatták.

Az egyiptomiak szintén magukat tekintették a legősibb fajnak és amint Herodotosz írja, a VII. században élő Psmetich fáraó biztosat akarván tudni felől, két újszülöttet egy egyedül élő pásztor gondjaira bízott. Kíváncsi volt, hogy milyen nyelven kezdenek majd a gyermekek maguktól beszélni? Mikor egyszer a pásztor hazajött, a kicsinyek ki-

nyújtották kezeiket és azt kiabálták: „Bekosz, bekosz“. További kutatás folytán nyilvánvaló lett, hogy a frígiaiak hívják így a kenyeret. Ebből azután az egyiptomiak azt magyarázták, hogy a frígiaiak a legrégebbi nép és hazájuk Kis-Ázsiában az emberiség bölcsője.

Egy időben az a nézet terjedt el, hogy volt egy „Lemúriának“ nevezett hatodik földrés is és hogy ezen volt az emberiség őshazája.

A múlt század első felében a közép-ázsiai feljöldeket tekintették az emberi nem bölcsőjének. Quatrefages francia tudós tömérédek adatot halmoz fel ennek bizonyítására. Először, Közép-Ázsia feljöldeje az a vízvázlasztó, ahol három nagy folyó ered a világ három különböző tája felé. Másodsor ezen a hatalmas vízvázlasztón van képviselve a három alapembertípus; nyugatra a fehér, északra a sárga, délre a fekete. Végre itt találkoznak a három nyelvafv határai; délkeletre a monosyllabikus nyelvek, amelyek egytagú szavakból állanak, délnyugatra a ragozó nyelvek, északra pedig azon nyelvek, amelyeknél a tőhöz járulékok csatoltatnak (prefixumok és suffixumok). Prichard azt is kimutatta, hogy e helyen van a legtöbb mostani háziállat őshazája is.

Az első tekintetre úgy látszik mintha a természeti kincsekben leggazdagabb meleg éghajlat lenne legmegfelelőbb az ember tökéletes kifejlődésére. A palearktikus elmélet azonban mégis az ellenkezőjét állítja ennek. Szerinte a meleg éghajlat mindenben oly bőséget nyújt az embernek, hogy nem kell neki a megélhetésért ravasz megfontoltsággal küzdeni, úgyszólván minden készen kerül a kezébe. Ez annyira elkenyetzeti és elpuhítja az embert, hogy semmit sem ambicionálván, a fejlődésben mintegy megakad, megállapodik. A hideg, sarki éghajlat kegyetlen mostoha-ságai azonban a megélhetéssel kapcsolatban az emberi tehetségek és képességek legvakmerőbb újításait kívánják meg, tehát az embert úgy a testiek, mint a szellemiek terén fejlődésre serkentik.

Ezen elmélet ellen igen sok cáfolatot lehet felállítani. Hiszen ha figyelembe vesszük az emberi test meztelenségét, már is sokat veszít erejéből az ilyen okoskodás, mert ki van zárva, hogy a jégmezőkön a primitív ember fejlődése biztosítva lett volna.

Simroth egy egészen sajátos az u. n. pendulációs teóriát állította fel, amely az állatvilág elterjedését a föld tengelyének helyzetváltozásával hozza kapcsolatba. Szerinte nemcsak tengelye körül forog a föld, hanem maga a tengely is végez kilengéseket úgy, hogy ilyenkor az északi sarkok pl. Közép-Európa felé közeledik. Az egyenlítőn a földnek pont mindégy egy helyen marad. Ezekben a pontokon az életviszonyok hosszú időközön át nem változnak, amiért is ősrégi állat- és növényvilággal bírnak. A tengelyek ezen kilengése leginkább a Mérég-körön érzeteti hatását, az életviszonyok változatoságát idéz-
vén ott elő. Ennek következtében a Mérég-körön vannak megadva azon feltételek, amelyek az embert fejlődésre serkentik, úgy hogy az ember őshazája is itt keresendő.

Simroth ezen állásfoglalása szintén igen sok hibát tartalmaz, miért is az emberiség őshazájának felkutatásában egyedül a paleoanthropologia (ősembertan) van hivatva a döntő szót kimondani.

Ott ahol az ősember maradványait s az általa készített eszközöket megtaláltuk, vagy

— még helyesebben — ahol az állat- és ember közti átmeneti fajok maradványainak létezését be lehet majd bizonyítani, ott kell keresni az ember eredetét. Darwin az emberiség őshazáját *Afrika* volt hajlandó tenni, mert itt élnek az emberhez legközelebb álló emberszabású majmok: a gorilla és a csimpanz. A legközelebbi, ma már kihalt emberszabású majmot a *Pithecanthropus erectus* azonban mégis Jáva szigetén fedezték fel. Találtak még ezenkívül Ázsia és Európa többi részeiben is hasonló leleteket, de nem találtak sem Ausztráliában, sem Észak- és Dél-Amerikában egy igen keveset magyarázó emberszabású majom fogán kívül semmit sem. És ez áll Európa és Ázsia északi részeire is. Nem marad tehát más hátra mint az óvilág mérsékelt és trópusi égöve, azaz: *Közép- és Dél-Európa és Ázsia, valamint Észak- és Közép-Afrika*. Ezekből még ki lehet küszöbölni a magas hegységeket és őserdőket, mert az emberi szervezet síkság hoz mért.

Természettudományi szempontból a végző döntés fölötté nehéz. És bár a legtöbb lelet, még pedig a diluviális embernek elvitatlan maradványai Közép Európában fedeztetek fel, az utolsó szót mégsem mondhatjuk ki Európára nézve, mert a többi világrész még nagyon is kevéssé van átkutatva.

Mostani ismereteink szerint tehát Dél és Közép Európa és Ázsia valamint Észak- és Közép-Afrika jelentik azokat a területeket, amelyek az emberiség bölcsőjének lehetne nevezniük. Nincs kizárva azonban, hogy valamely új lelet felfedezése halomra dönti összes eddigi okoskodásainkat és az emberiség őshazájára vonatkozólag új és világosabb fényt fog deríteni.

MI AZ IDŐ?

Az idő egy hosszú hosszú fonál. Te fogod és lassan-lassan haladsz mellette, amerre vezet —

És mögötted egyre hosszabbodik, előtted egyre rövidül —

Pedig előtted végtelen!
Előtted eltűnik a távolban, mint ősz vége felé a messzeségbe eltűnő ökörműl —

Az idő: Egy ostoba érzés: az első jó pohár bor elosztatja!

Egy titokzatos este Léván.

A János vitéz főpróbájáról, melyben csodálatos dolgok sülnék ki, s melyben megismerkedünk egy csomó szép mamánkkal.

A terem csupa fény, csupa pompa! Nem drága díszek, nem színes virágok borítják a falakat. Ó nem. Az most is fehér, élőkélőn egyszerű. De a szemek, a szemek! azok mások mint máskor Most a szemek világítanak száz csillár helyett s ha szívedben van közös öröm, akkor érezheted te is ezt a csupa fényt, melynek kanóca a szívekből issza magába az öröm olaját. Az öröm pedig vakítón világít. Az öröm a sötétségbe is világosságot énekel. A bánat a fénybe is homályt varázsol. De ez a terem: csupa fény! csupa öröm! De miért ez öröm? miért e fény?

Hóhó! Mennyi sürgős forgás. Mint egy hangyaboly az egész terem. De most mintha a türelmetlenség járná a forró kankánt. Összevissza tekintgetnek az emberek. Miért? . . . ohó! a színpadon rejtelmes világosság rebeg, a színpadon a titokzatos mozgásokat susog.

Mi ez? A csengő Pajkos hangja könnyedén kirepül az emberek közé, akiknek agykamráiban a figyelem már szórakoztatja a sejt-katonákat. Különösen a füleket vizsgálja figyelmesen.

A zene most, hogy elindul az egész terem egy hegyezett fül lesz.

A színpadon a függöny, lassan, álmosan felmegy. Közben úgy érezzük, mintha az egész terem egy pillanatra elmozdult volna helyéből.

Egy falu! Istenem! micsoda kedves kis napsütött falu ez. Jó lenne itt élni. A kis patak tiszta vizében mosák a nők a ruhát, nem kell itt esőre várni. Szép takaros porták hívogatják az embert. Szinte érzem a templom kisharangja is szépen szólhat, de most nem szól. . . A harang nem fecseg hiába.

Kinek milyen címzés jár?

Uj tisztviselői címek.

Akinek ügyes bajos dolga akadt a hatóságoknál, akár személyesen, akár írásban akarta is azt elintézni, nem egyszer zavarban volt, nem tudván, hogy egyes tisztviselőnek, hivatalfőnöknek milyen cím, titulus, milyen megszólítás jár? Ezen a bajon akarnunk segíteni alábbi sorainkkal.

A sajtó által állandóan szellőztetett s a tisztviselőik által várva várt létszámrendszeresítés (szisztemizálás) végre testet öltött, bár annak végrehajtása még egy kis időt vesz igénybe

Az ezzel kapcsolatban álló új tisztviselői címekre vonatkozó kormányrendelet azonban már megjelent s 1926 július 7-ig visszaható erővel bír.

Ezzel a kormányrendelettel 56 tisztviselői kategóriát létesítettek.

Érdekes, hogy az „elnök” (prezident) cím ezuttal is meghagyatott, pedig arról volt szó, hogy eltörlik.

A kormányrendelet szerint elnöki címet viselnek majd az országos közigazgatás, a rendőrigazgatóság, az országos pénzügyigazgatás, a pénzügy jogügyi igazgatóság, a dohányjövődék központi igazgatóság, a pátnes hivatal, az állami vasutak igazgatósága, az állami postacekhivatal és az állami statisztikai hivatal főnökei.

Az állami erdők és jóságok igazgatósága, valamint a bányá- és kohóművek központi igazgatósága főnökének ezentul vezérigazgató lesz a címe.

A fentiek szerint pl. nem lesz többé vezérpénzügyigazgató, hanem országos pénzügyigazgatás elnöke

A minisztériumokban a következő címek lesznek: miniszteri biztos, miniszteri főbiztos, osztálytanácsos, miniszteri tanácsos, osztály főnök.

(Eddig a következő címek voltak érvényben: miniszteri fogalmazó, miniszteri segéd-titkár, miniszteri titkár, osztálytanácsos, miniszteri tanácsos és osztályfőnök. A változás tehát abból áll, hogy az osztálytanácsos címe főosztálytanácsos lett, a miniszteri titkáré osztálytanácsos, a segédtitkáré főminiszteri

Az az érzésem, hogy nézem ezt a falut, hogy itt nem lehet rossz, gonosz ember. Gonosz ember?! ha-ha-há . . . várj csak! hát lehetséges egy falu rossz ember nélkül?

— Igen. A mennyországban

— Ez jó vicc. De ez a falu itt van e sáros földtekén. Mondjuk a garammentén.

— Gondolod, hogy a sáros földtekén van ez a falu? Nézd csak a huszárok micsoda kalppal feszítenek llyenek csak a mesében vannak. No meg a valóságban is voltak régen 1780 as években. De most 1927-et írunk.

— Mégis valóság ez. Hallom a hangjukat, látom a formájukat, érzem a napsugarat, érzem a falu, a föld illatát.

— Illuzió az egész.

— Nem komám, ez valóság. Lehet, hogy az örgöngös rendező beleültetett bennünket az időgébbe.

— És úgy gondolod, hogy visszamentünk az időben 200 évet és most megálltunk ennél a falunál, mely 200 év előtt létezett valahol?

— Igen. Ez a színelőadás pedig nem is előadás. Azt csak a rendező állítja, aki szintén csak nézi ezt a régi valóságos multat valamelyik sarokból.

— De hisz ez nagyon hasonlít H. G. Wells „Időgép” című regényére.

— Ugy van a mi rendezőnk feltalálta az ördöngös gépet. Az egész termet pedig átalakította időgéppé s a közönség, aki itt ül nem is sejtji, hogy utazik az időben.

— Oriási! . . . De nézd csak milyen csinos fehérszemélyek vihognak ott.

— Bizony szépek, egy sincs csunya köztük.

— Látod ez is csak mesében lehet manapság: egy falu hol nincs csunya nő! . . . Hát lehetséges?

— Már ugylátszik, hogy lehetséges, de ahogy nézem őket, nékem úgy tűnek fel, mintha ismerném őket.

biztos és a fogalmazó miniszteri biztos. A titkári címek tehát megszűntek.)

Az egyes szolgálati osztályokban a címek a következők lesznek:

I. osztály (egyetemi végzettséggel bíró tisztviselők): Biztos, főbiztos, tanácsos, főtanácsos, kormánytanácsos.

II. osztály (érettségizett tisztviselők): Adjunktus, titkár, főtitkár, igazgató, főigazgató. Ugyanezen osztályban lévő rendőrségi tisztviselők címei: másodosztályú kerületi felügyelő, elsőosztályú kerületi felügyelő, kerületi főfelügyelő, parancsnok, főparancsnok.

III. osztály. (Egyéb iskolai képzettségűek): Asszistens, revidens, ellenőr, főellenőr (pl. a jövedéki ellenőrző hivataloknál.)

IV. osztály. (Irodai személyzet): Irodatiszt, irodafőtiszt, irodavezető, főirodavezető.

A rendőri legénységnél: Másodosztályú felügyelő, elsőosztályú felügyelő, másodosztályú főfelügyelő, elsőosztályú főfelügyelő.

A tisztviselői gyakornok címe lesz az I. osztályban fogalmazó, a II. osztályban növendék (élve), a III. osztályban accessista s a IV. osztályban kezelő (manipuláns.)

A rendes tisztviselői címekhez hozzájárul azon ágazat predikátuma, amelyben szolgálatot teljesít, pl. postai adjunktus, pénzügyi biztos, adóhivatali főtitkár stb.

Fontos intézkedése a kormányrendeletnek, hogy tiszteletben tartja az eddigi szerzett jogokat, amennyiben meghagyja az eddigi címet addig, míg az illető tisztviselő előléptéssel újat nem szerez.

Az államvasutaknál a következő címek lesznek a II. osztályban: Adjunktus, főadjunktus, felügyelő, másodosztályú főfelügyelő, elsőosztályú főfelügyelő

Az I. osztályban: Biztos, főbiztos, tanácsos, főtanácsos.

Szükségesnek tartottuk a fenti kormányrendeletnek az új tisztviselői címekre vonatkozó részét legalább kivonatban közölni, hogy a nagyközönség is tájékozott legyen, mert sokszor kínos zavarban vagyunk, ha nem tudjuk valamelyik tisztviselőnek a kellő címét megadni s tapasztalatból tudjuk, hogy vannak tisztviselők, kik nagy súlyt fektetnek a címre, még akkor is, ha ez a cím „Titel ohne Mittel”.

— Bizony mondasz valamit. Például az a kis kékszemű lányka, akárcsak a mi kis Cilikénk lenne.

— Az a másik meg, az a rózsaszál, meg akkurát, mint a mi Bözsikénk. Még a járása is olyan rugalmas.

— Csodálatos! Az a harmadik meg, az a piros, csókos-csattanós meg a mi Etuskánkra hasonlít.

— De a többi is — szakáladra mondom — hogy a mi lánykainkra hasonlítanak.

— Édes komám ez pedig csak úgy lehetséges, hogy ez a fa u a mi falunk.

— A mi falunk: Léva városa?

— Ugy van. Csak hogy nem a mostani falunk, hanem a 200 év előtti. Látod az a patak a podluzsány, a lányok pedig a mostani lányainknak a szép mamáik.

— Hű az árgyélusát! ez oszt fantasztikum.

— Ismétlem ez valóság. A rendező tette, az időgéppel . . .

— Roppant érdekes história ez komám . . . Hallod e? Hisz ez a Kukorica Jancsi . . . De miért mutatkozott be énekelve; hogy az én nevem, az én nevem Kukorica, Kukorica János.

— Talán akkor az volt a szokás.

— De hogy lehet az, hogy 200 esztendővel ezelőtt a bojtárgyerek is tisztaba volt a társadalmi regulókkal, mikor manapság a pantallós ember is elfelejtette már a módit?

— És még azt mondták, hogy halad a világ. Fránya! . . .

— Jaj de szerelmes lehet a Kukorica Jancsi, mert folyton megakarja csókolni az Iluskát.

— No ná! majd a vasorrú babát akarja . . .

— Te koma, ez a Jancsi, akár csak a mi Bébikénk. Nézd milyen hamvas az orcája, milyen nádszál a termete, milyen tüzes a

Az adóköteles jövedelemből levonható kiadások.

Az új adóreformnak az adóköteles jövedelmekről szóló rendelkezései a következőképpen szólnak: Műtán minden bevétel nem tekinthető teljes összegében egyuttal tiszta jövedelemnek, a 15. §. megengedi, hogy a fent részletesen kimutatott különféle bevételekből egyes kiadások levonásba hozassanak, nevezetesen:

1) Mindazon kiadások, melyek a jövedelem elérése, biztosítása, fokozása és megtartása érdekében szükségesek. Ily kiadásoknak tekinti a törvény:

a) az üzemi és fentartási költségeket, valamint az üzleti tartozások kamatait;

b) az üzemi épületeknél, gépeknél, eszközöknél, az élő és holt felszereléseknél, valamint a mezőgazdasági terményekben, ipari termékekben és üzleti hitelezéseknél beállható veszteségek arányos leírását, ha ezen veszteségek bekövetkeztek, vagy ha azok bekövetkezése előre látható. De ezen veszteségek leírása csakis akkor vehető figyelembe, ha azok pótlása nem az üzemi kiadások terhére számoltatott el. Ha a leírás összege kétséges, ez szakértőkkel állapítandó meg;

c) a tényleg kifizetett díjak oly biztosítások után, melyek anyagi károsodások elkerülése céljából kötöttek;

d) a szolgálati viszonyban állók illetményeinél, a szolgálati viszonyból eredő kiadások címén levonható az évi jövedelemből az első 20 000 Ké-ig ennek 20 százaléka, a további 30 000 Ké-ig ennek 10 százaléka és a további 50 000 Ké-ig ennek 5 százaléka. Ezen átlaglevonások mellett levonhatók a további, beigazolvható kiadások is, ha azok összege ezt az átlagot meghaladja;

e) a folyó évi és tényleg lefizetett összes egyenes állami adók és azok pótlékai, kivéve a jövedelmi adót, a vagyonadót és a vagyonszaporulati adót. Levonásba hozhatók továbbá a törvényesen és közvetlenül előírt adók és járulékok is, mint a forgalmi adó, egyházi adó, kegyuri terhek hadmentességi díj stb. Azok, akik rendes üzleti könyveket vezetnek, a folyó évi kereseti adót akkor is levonásba hozhatják, ha ezt könyvszerűen tartélekolják, de a következő év első felében befizetik.

2) Aki ezt hitelt érdemlően igazolja, levonásba hozhatja a magánadóságok után fizetett kamatokat, továbbá a különélő házastársának fizetett tartásdíjat, valamint a mindkét házastárs szülői, nagyszülői, mostoha-szülei, gyermekei, mostohagyermekai, unokái részére nyújtott segélyösszegeket is, ha ezek az adózával nem egy háztartásban élnek.

3) Levonhatók az adókötelezett által maga és családtagjai után a betegsegélyző-és nyugdíjpenztárnak fizetett biztosítási díjak, amennyiben azok összege a 2000 Ké-t meg nem haladja. A 2000 Ké-t meghaladó biztosítási díjak csakis akkor hozhatók levonásba, ha az adókötelezett igazolja, hogy a magasabb díj fizetésére törvényes vagy alapszabályszerű rendelkezés kényszeríti.

4) Hasonlóképp levonásba hozhatók az adókötelezett által maga vagy családtagjai javára kötött életbiztosítások díja is 2000 Ké erejéig.

Különfélék.

Leesett a Mulandóság első hója.

*Csak álom; hogy mellettem vagy s szeretsz
Es nékem nyújtod orcád rózsáit,
Minden szépséges gyümölcsöd be messze . . .
Ajkam ajkadra hiába áhít.*

*Fiatal vagy, nagy lobogó tűzű,
Szerelmed egy óriási magány,
Mely meg nem érti lankáid paraszam,
Hiába rakom szivem alája,*

*Mily meddő szerelem ez! :
A csókjaink virágba nem borulnak,
Csak temetői vagyunk önmagunknak,*

*S a hév hiába permetez,
A tűzünk elmúlását meg nem óvja . . .
Már leesett a Mulandóság első
Hója.*

ANTONIUS.

— A bajkai reformátusok ünnepe.

A garammenti Bajka ünnepet ült. Harangszentelés, templomszentelés, parókiaavatás harmasünnepe. A templom mellett ott áll egy szerény lakóház, hajdan ez volt a bajkai kálvinisták imaháza. Ma már templom és rajta az égbe mutató torony jelzi a nép ragaszkodását ősei hitéhez. A toronyban egy öreg, kétszázévesztendős fardthangu harang

hangolta áhitatba a bajkaiakat, a többi elvitték a háboruba. Kedves szokás lett itt a Garam vidékén, hogy a háboruba elvitt harangok helyébe az árván maradt apák, akiknek a fia elesett a harctéren, állítanak új harangokat fiuk emlékére. Így történt ez most Bajkán is. Vörös András kurátor megvette a harangot, a nép adakozása restaurálta a templomot, Salzberger János földbirtokos pedig felépítette a paplakot. Nagy dolog, nagy esemény egy szegény kis kálvinista egyház életében! . . . A nagy örömben eljött osztozni Balogh Elemér püspök is. Poétikus szépségű beszédben hirdette az összegyűlekezett nép előtt az áldozatos szív halálját a hősi halált halt fiu emlékével szemben. Eljött a barsi egyházmegye esperese is, Patay Károly, hogy a restaurált bajkai templomban ő hirdesse elsőnek az emberszeretetet, a testvériséget. Kiemelte, hogy a kis bajkai református egyházat már régen elsodorta volna az idők vihára, hogyha nem lettek volna áldozatos mecenásai, mert a szegény nép nem bírta a terheket. Majd Sörös Béla, a szlovenszkoói reformátusok híres rétorja lépett a kis eklézsia puritán egyszerűségű templomának szószerkére és emelt hangon hirdette Ézsaiás próféta alapján gondolatait az „ösvénynek megújításáról”. A keresztény egyházaknak össze kell fogniok a romok építésére. — mondja. — A világ reformátusai már megtalálták egymást és közös munkára jöttek össze. A megújított templom ma új kötelességet ír elő, az ősi szoltároknak az ősi magyar nyelv szépsége zeng, ezt ment-sék itt fejukt számára, napról-napra örökké, ősi tisztaságában. Atyáink öröksége: szent kincs, ezt megmenteni szent kötelessége a magyar kálvinizmusnak. Az Isten ügye mellett őrt kell állni, hangzottak a súlyos szavak, mint zugó mázsás igazságok a telt szivekre, melyek alázatosan hajlottak meg a nagy igazságok emésztő terhe alatt. Délután Pap József hontvarsányi lelkész mondott remek és megindító imát a szószerkben, majd Kenessey Kálmán dr. ógyallai meteorológus vont párhuzamot a természetudomány és a vallás mellett, azt bizonyítván, hogy Isten keze igazgat mindeneiket abban a gyönyörű összhangban, melyet a teleszkópok tárnak fel a vizsgáló szemé előtt az obszervató-

pillantása. Biztosan ez a széppapája . . .

— Hallod e koma, hát ha mi úkapánk is itt lődörög valahun la Nem volna jó, ha mi is oda mennénk?

— Nem. Ők nem ismernek minket, a Jövőt. Hivatlan vendég pedig, még ha rokon is, se kedves. Én nem áldozom fel bordámat.

— Jaj! jaj! koma.

— Mi az már megint?

— Nekem itt mindenki ösmerős. Az a trombitás, az a mokány magyar a Kálnai izé . . . illetve az úkapja.

— No de kire hasonlít az öreg bo szorkány?

— Kire? . . . hát izé . . . valamikor az is széplány lehetett.

— Te én azt gondolom, hogy most is szép a, csak elvan varázsolva.

Most a terembe zugás támad, olyan mintha egy nagy légy repkedne össze-vissza.

— Jaj! jaj! koma . . . én úgy érzem elindult az időgép.

— Ne óbégass, már meg is érkezünk.

— Ki az a kövér úr azon a cifra trónuson?

— A Király!

— A Király?! . . . .

— Mit nevétsz koma.

— Hát hogy az a Király . . . a Király . . .

— Nyögd ki már koma.

— . . . . a Móric, a mi drága Mor-kónk a Király . . . . .

— Hú a füttyölőjét! akkurát. De ki gondolta volna, hogy a Móric úkapja Király volt.

— Nézd csak milyen gyönyörű ez a palota. Csupa arany minden. Gazdag ember lehet ez a Király.

— De a lánya még se kell Jancsinak. Annak csak Iluska kell.

— Elég számár, hiszen ammá meghalt.

— Szegény, pedig az is faintos kislány volt Az is nagyon hasonlított valakire.

— Kire?

— Nem tudom, de az a szomszéd fiatal úr majd megsugja.

— Én bizony szónéklül elvenném a király lányt. Szép is, gazdag is. Mi kell több?

— Nem polgárnak való az koma. Nem tudnál véle mit kezdeni, mert a királyoknál minden másként van, mint magunkfajta egyszerű emberekénél. Mikor azok felkelnek, te akkor fekszel le, mikor te vacsorázol, ők akkor ebédelnek, mikor te a babád ablaka alá állsz tilinkóddal, ők akkor ásitának egy nagyot.

— Hát a Jancsi, a bojtár gyerek az király-lányhoz való.

— Az egész más. Ő már nem bojtár, hanem nagy vezér, aki megmentette a francia királyt a törököktől, mikor azok pusztították az országát.

— Ahogy franciaországban török is volt valamikor . . . . .

— Ugy éljen! mi? . . . . .

— Mi az? már megint megyünk. Hipp-hop! jaj de szép vidék

— Isten veled szép királylány! Isten veled Jucika!

— Ne óbégass. Inkább nézz. Ez a kék tó országa.

— De miért énekel Jancsi olyan szomoruan: egy rózsaszáll . . . . .

— Azt a rózsát a Bagó hozta Iluska sírjáról.

— Szegény Jancsi! . . . . .

— Ne sírj koma. Nem illik ez férfihöz.

— Hát Jancsi?

— Annak lehet. Neki a szive fáj.

— Nekem is . . . . . brű hü hü . . . . .

Itt-ott a félmályban előkerülnek a

zsebkendők és az emberek megtörtülgetik szeméiket a könnyektől, mit a tiszta, egyszerű illuzió sziveikből kivarázsol.

— Hé koma! hé! Nézd! Itt az Iluska!

A rózsából a nagy szerelem varázsolta őt elő. Hogy ölelik egymást.

— No végre.

— Ajaj koma! Ez a Jancsi most megint nem akar tündér lenni. Hiába találta meg Iluskáját. A szive folyton csak haza huzza a kis faluba.

— Azt mondja, hogy lelkében folyton hallja, a hazai rétek, a hazai szőlők, az aratók dalát . . . . . és ő nem tud ellenni gulya, meg kolomp nélkül, a kislelu harangja csak hívja, hívja haza . . . giling galang . . .

— Igaza van neki koma. Én is ugy vagyok, bárhova is kerüljek a világon.

— Giling-galang . . . . .

— Igen hív a szülőföld. Jobb ott szegénynek, mint máshol Dáriusnak.

— Ő de nézd! otthon vannak, Iluska és Jancsi egymást átölelve mennek a virágos portára.

— No és mi lesz szegény Bagóval.

— Hát majd őt is elcsipi egy takaros személy.

— Szegény.

— Csitt, az a világ sorja. Szállj ki a gépből koma.

A teremben kigyulladnak a villanyok. Az emberek szebbek egy csodálatos éleménnyel, melynek szerzői régen megnyugodtak: Petőfi tölmege-sírbán várja a feltámadást. Kacsóh Pongrác az isteni melódiák varázslója, a libretta íróval Bakonyival együtt a keresési temetőben fekszenek. Még is mily való-sággal regél a lelkük: János vitéz! . . . .

És csak a rendező zizzad babéraján.

L. M.

riumban. A parókiaavatáson pedig *Balogh* püspök nagyhatalú beszéde után *Bargár* József róm. kat. esperes-plébános mély és lélekbe ragadó beszédben fejtekte ki a garam-temető református és katolikus nép között fennálló gyönyörű összhangot, melynek valószínűsége a jövőre is az áldás, melyet mint katolikus pap elmondott a református paplak fölött a kálvinista püspök után. Végül írjuk ide, hogy a szóban levő kis magyar öröklomás lelkes kapitánya: *Szabó S.* Zsigmond, a költő-pap, akinek az élet ezernyi gondja a Toltat kiütötte a kezéből. Figyelemmel várjuk, mikor veszi ismét fel?

— **Léván nem lesz községi választás.** Eddigi hírek szerint községi választásokra készültek Léván is az országos községi választások során a jövő hónapban. A lévai járás községeiben pénteken jelentek meg a választásokra vonatkozó falragaszok. Léván és Bátban azonban nem lesz választás. A lévai választások azért nem tartják meg, amint azt a kérdéseinkre hivatalos helyen kijelentették, hogy mivel a városi közgyűlés munkaképességét és nyugodt lefolyását biztosító városi szervezési szabályrendelet még nem készült el, ennek következtében a képviselőtestületi választásokat is el kellett halasztani: Léván a választások eszerint csak a jövő év tavaszára várhatók.

— **Új alapító tag.** *Jónás Imre* alsógyőrödi plébános a lévai Kath. Kör alapító tagjai sorába belépett.

— **Magyar írók estéje Léván.** Három szlovenszói neves íróirodalmi estélyt rendezett Léván f. hó 18-án Stránszky szálló nagyertermében. *Fábrý* Zoltán bevezető előadásában az újabb irodalom irányelveiről beszélt. Megállapítása az volt, hogy az igazi irodalomnak az általános emberi vonásokat kell kifejezésre hoznia. Kár volt, hogy előadásának sok részlete inkább politikai, mint irodalmi színezetű volt. Mi inkább *Fábrý*-t, a kitűnő író-t, mint a politikust szeretnénk volna hallani. *Földes* Sándor néhány sikerült merész alkotású verset és *Úvegvdros* c. érdekes újszerű novelláját olvasta fel. A közönség elismeréssel adózott az írónak. *Szántó György* novellái felesége a hallgatóság feszült figyelmét mellett olvasta fel. Különösen a *Verklis* c. orosz tárgyú elbeszélése kellett nagyobb hatással. Általában az estély jól sikerült és a megjelent közönség hálás elismeréssel köszöntötte mind a három író-t.

— **Eljegyzés.** *Novotny* Andor gyógyszerész eljegyezte *André* Mária ovónót Sümegyen.

— **Házasság.** *Spitz* Selma Léva és *Abzug* Jakab Bécs házasságot kötöttek.

— **János vitéz előadása.** Tegnap este nagy sikerrel zajlott le a *János vitéz* főpróbája. A Lévai Torna Egyet műkedvelői minden várakozást felülmúlnak. Pompás, elragadó új díszletek fényes díszet adnak az egész előadásnak. Talán még soha nem értek el nagyobb sikert műkedvelők a lévai színpadon, mint előreláthatólag ma este fognak elérni. A mai bemutatott előadás pontosan 1/2 9 óra fog kezdődni és az előadás után táncmulatság lesz.

— **Gyászrovat.** *Kosztolányi* Ilona néhai *Kosztolányi* Sándor nemcsényi föld-birtokos leánya hosszas szenvedés után Besztercebányán szept. 18-án meghalt. Holttestét Nemcsénybe szállították, hol a családi sírboltban helyezték az ág. h. ev. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra. Az elhunytban *Kosztolányi* István nemcsényi föld-birtokos nővérét gyászolja.

— **Zseliz villamosítási ügye a megvalósulás előtt.** Zselizen a villamosítás évek óta húzódó kérdése végre kedvező befolyás elé jutott. Hétfőn bontották fel Zselizen a község villamos hálózatának kiépítésére vonatkozó ajánlatokat. Az ajánlattevők között cseh, morva és szlovenszói vállalkozók szerepelnek, összesen nyolcan. Az ajánlatokat most felterjesztik véleményezés céljából a közmunkaügyi minisztériumba, melynek javaslata alapján fogja Zseliz község kiadni a megbízatást a hálózat megépítésére. A villamos áramszolgáltatás a közép-szlovenszói villamosművek által fog történni, mely kötelezettséget vállal arra nézve, hogy még

ebben az évben megkezdje az áramszolgáltatást. A közmunkaügyi minisztérium Zseliz villamosításához negyven százalékos állami-szolgálatot helyezett kilátásba a köztársaság területén a villamosítás anyagi segélyezésére előirányzott nyolcvan millió összeg terhére. Ezek után a közép-szlovenszói villamosítási áramszolgáltatásának északi és déli ága nagymértékben közeledik egymáshoz, hogy a technikai kultúra áldásaiban részesítse a Garam vidékét is.

— **Nagy szüreti mulatság.** Az Asztalos, Lakatos és Bádógos Ipartársulat szokásos nagyszerű szüreti mulatságát okt. hó 1-én rendezi meg a Városi Vigadó összes termeiben. Ez alkalommal színezhözök Mikszáth—Harsányi 4 felvonásos vígjátékát a *Nosztý fiu esetét* a *Tóth Marival*. Ez a darab a mult színéved legnagyobb sikerű slágerje volt és a műkedvelő szereplők oly pompásan alakítják szerepeiket, hogy előreláthatólag nagy és igazi élvezetben lesz része mindenkinek, aki csak megjelenik a szüreti mulatságon. Nagy is az érdeklődés messze vidéken. A meghívottak már szétküldték és aki véletlenül nem kapott volna az sziveskedjék *Kostýek* József vagy *Agárdy* Zsigmond uraknál jelentkezni. Látványosság lesz a hatvan szüreti leány és fiú fevonulása. A színháztermet szakavatott rendezők díszítik fel, úgy hogy valóban szüreti hangulat fog uralkodni az egész estélyen. A rendezőség az előadás főpróbáját f. hó 30-an pénteken este tartja. Az estély nagy játékonny cél jegyében fog lefolyni, amennyiben a tiszta jövedelmei a társulat elagott munkaképtelen tagjainak felszámolására és egyéb játékonnyra fordítják. A szüreti mulatságra a következő meghívott bocsájtották ki: A lévai Asztalos, Lakatos és Bádógos Ipartársulat 1927. év október hó 1-én (szombaton) a Városi Vigadó összes termeiben Dr. Mauthner József, Dr. Boleman János, Dr. Frommer Ignác urak védnöksége alatt műsorral és táncal egybekötött játékonny nagy szüreti mulatságot rendez, melyre T címet és nagybecsű családját tisztelettel meghívja a rendezőség. A tiszta jövedelem a társulat elagott iparosainak felszámolására fordítatik. Személyjegy ára 10.— Kc., vigalmi-adó 8 Kc — Kezdeté este 8 órakor. — Jegyek elővételben Borsányi és Csernák valamint Bartos Béla urak üzleteiben és este 6 órától a pénztárnál kaphatók. — Felülvezéseket a játékonnyra köszönettel fogadjuk. — Gyümölcsadományokat kérjük *Kostýek* József urhoz Mártonfi utca 5-7. szám alá küldeni sziveskedjék. — Zenét a jövény Sári Kálmán zenekara szolgáltatja. — Műsor a pénztárnál kapható. Rendezőség: Frasch Béla, Prachár István, Újfalussy Sándor, Eder Kálmán, Csákányi Sándor, Madarász Jónás, Maczák István, Sindler János főrendező. Rendezők: A Törékvő „Boy” asztaltársaság tagjai. Seidl József hegybíró. Kovács Ödön hegybíró. Bartos Béla, ifj. Frasch József cigánybíró. Kónya László, Kósa József táncrendező. Guttman János, Halász István pénztárnokok. Strba János jegyző. Uhrík Gyula, Kovácsik Márton, Slička Lajos ellenőrök. Hlóska Samu, Kvitt Sándor, Kipke Árpád borkóstolók — Dr. Keresk János tiszteletbeli elnök. Agárdy Zsigmond vigalmi elnök. *Kostýek* József társulati elnök. Laczkó József társulati elnök. Bucsek Lajos társulati titkár. — Színe kerül: „Nosztý fiu esete Tóth Marival.” Vigjáték 4 felvonásban. Mikszáth Kálmán regénye után írta: Harsányi Zsolt. Rendező: Kovács István. Sűgő: Reindl Károly. Ügyelő: Sztruhár Béla. Személyek: Stromm, huszárezredes Kovács István, Nosztý Pál, képviselő Varsányi Tivadar, Nosztý Feri, huszárfőhadnagy Jánosdy Rezső, Vilma, leánya Bucsek Bözsi, Tóth Mihály Major Gyula, Tóthné Lutovszky Irén, Mari, leányuk Tóth Magdus, Br. Kopereczky Kovács Ödön, Malinka, főispáni titkár Kovács Lajos, Bubenik Bucsek Gyula, Koschiba, trencsényi főispán Kucsera János, Velkovich, polgármester Gyurics József, Velkoviczné Bungyi Irén, Rozália, leányuk Csákányi Ilona, Agi néni Turpínszky Mariska, Kulcsárné * * * Főpincér Pintér Géza, Kati Turpínszky Milka, Cigányprimás Katona László, Megyei hajdú * * * Zenészek és vendégek.

— **Köszgyűlés.** A Keresztény Szocialista Párt lévai csoportja október hó 2-án d. e. 11 órakor a Kath. Körben tartja évi rendes közgyűlését. A tagokat ezuton is meghívja a pártvezetőség.

— **A magyarság egységes választási frontja.** A magyar nemzeti párt és az országos keresztényszocialista párt országos vezetőségei delegáltakat küldöttek ki a községi választások alkalmával megállapítandó egységes szavazó lista érdekében. A kiküldött pártközi bizottság Losoncon szeptember 20-án tartott ülésében teljes megegyezésre jutott és ezen megegyezés értelmében a két párt közös listával megy — az egységekben megállapított kivételekkel — a községi választásokba. A kivételek esetében a külön listák kapcsolása kötelező. A választások vezetésére és az összes felmerülő vitás kérdések végleges hatályú eldöntésére egy választást intéző országos bizottság alakítását határozták el. A választási eljárás tekintetében is minden kérdésben megegyezés jött létre.

— **Sakkhír.** *Engel* Henrik a jóhírű besztercebányai sakkmeister a levei sakkklub rendezésében f. hó 29-én csütörtökön este fél 9 órakor a *Denk*-féle kávéházban tetszés szerinti számú jelentkezővel szimulánt játszik. Jelentkezéseket elfogad *Knapp* József, Levice. Résztvehet mindenki. A résztvevők felkérnek, hogy sakktablát lehetőleg hozzanak magukkal.

— **A sportbarátok érdekes olvasmányja.** A mult héten Léván járt és a lévai sportletről is pompás cikkeken beszámoló *Várnay* Ernő érdekes és színes utelírása, mely most hagyta el a sajtót. A kis füzetet mindenki egy állóhelyben olvassa át, mert ebben a munkájában a szlovenszói magyar sportírás kitűnő mestere újabb oldaiáról mutatkozik be. Könnyed elbeszélő stílusban, tökéletes földrajzi és történelmi felkészüléssel írja meg *Várnay* Ernő azt a nagyheti utazást, amelyet *Krómy* Károly dr. nyíregyházi ügyvédnek, a Nyíregyházi TVE elnökének Harley-Davidson motorbiciklijén Kassától-Portorvségig megtett. Négy országon keresztül: a gyönyörű Magyar Tenger mellett a Karszokban, Fiumén, Triestben át, az isztriai partvidéken futott Portorvség a kitűnő Harley-gép a több tagú társasággal s mindazt, amit ebben a pompás rohanásban *Várnay* Ernő éles szeme lerögzített, lenyűgözően és szórakoztató módon veti papírra. Az utelírás ára 3 csehslóvdák korona. A könyvecske egyformán érdekl a sportembert, akit a motorsport minden akadályt leküzdő lehetőségeiről győz meg az utelírás, de leköt a sportban laikut is, aki futólépésben bár, de mindvégig élvezetes olvasmány keretében színes képet kap Magyarország és Olaszország csodaszép részeiről és a mai olasz viszonyokról *Várnay* Ernő kis könyvét a mai sportnyelven is fogják árusítani.

— **Hirtelen halál.** *Engel* Gyuláné vámosladányi kereskedő neje hétfőn reggel rosszul érezte magát és ezért bejött Lévárára az orvoshoz, hogy megvizsgáltsassa magát. De alig szállt le a Boleman patika előtt kocsijáról, hirtelen elvesztette eszméletét és holtan terült el a járda közepétén. Halálának oka szívvelhűdés.

— **Vizumot szerez az országos keresztényszocialista párt központja.** Az országos keresztényszocialista párt központja (Bratislava—Pozsony, Hosszu-u 23) magyar, osztrák, német, olasz, angol, jugoszláv, lengyel, francia vizumokat szerez és utlevél meghosszabbításokat vállal. Eljárásdíj 10 kor. szegénységi bizonyítvánnyal bírók számára 5 kor. Az utleveleket azonnali elintézés után a költségeket utánvételezve küldi a fél címére.

— **A Nyugat** szeptember 16-iki száma megjelent. A szám nagy érdekessége az a cikk, melyet *Christian Houmar* írt a Nyugat felkérésére *Herman Bang*-ról, a nálunk különbözően megbecsült dán íróról, a „Reményvesztett nemzedékek” világhírű szerzőjéről, akiről most föltötte jellemző és intim emlékeit mondja el a meghitt barátja. A Nyugat számára készült cikket *Hajdu* Henrik fordította. A szám egyéb közleményei közül ki kell emelni *Babits* Mihály és *Kosztolányi*

SPORT.

Dzsedő új verseit, *Hatvany Lajos* és *Földi Mihály* novelláit, *Sinkó Ervin* regényét, *Ignotus* cikkét *Hindenbörgről*, *Szini Gyula* cikkét *Róbert de Fiers-ről*. Gazdag kritikái rovat teszi még teljessé a szám tartalmát. Ára Ké. 10. Negyedévi előfizetési díj Ké. 55. Főbizománys: Lipa, Bratislava, Haffnerová 10.

Mennyit költenek az egyes államok hadseregükre? A lapok ismeretük Zagaro tanárnak, az ismert katonai statisztikus-szakértőnek hadsereg-statisztikai adatait A tanár adatai szerint legnagyobb kiadási tétellel az angol hadsereg és tengerészet szerepel, amelynek kiadásai 2771 millió aranylírára rúgnak. Az Egyesült Államok második helyen állanak 2725 millió aranylírával. Ezután következik Franciaország 1521, Oroszország 1098, Japán 1002, Olaszország 782, Lengyelország 727, Spanyolország 621, Németország 569 millió aranylírával. Az összes kiadáshoz viszonyítva, legtöbbször költ hadseregére Litvánia, amely a költségvetés 66 százalékat fordítja hadseregének céljaira. Ez utóbbi összehasonlítás szerint Spanyolország költségvetésének 34,5 százalékat, Japán 33 százalékat, Oroszország 27 százalékat, Portugália 22 százalékat, Olaszország 17 százalékat, Angolország 15,5 százalékat, az Egyesült Államok és Belgium 15 százalékat, Németország 7,6 százalékat és Ausztria 6 százalékat fordítja hadseregének céljaira.

Betörések. Ismeretlen tettesek f. hó 24 ikére virradó éjszaka betörték *Vida Jónás* házában és ott *Baroska János* üzletének ablakát felhasználták. De úgy látszik itt megzavarhatta valami munkájokban, mert semmit sem vittek el magukkal. Ugyancsak ezen éjszaka betörték még *Fischer* pékmester üzletébe, *Weisz* Kálnai utcai vendéglőjébe, ahonnan aprópénzt és *Skrek* Kálnai utcai fűszerkereskedéséből pedig 240 koronát vittek el. Megindult a nyomozás. A jelek azt mutatják, hogy mind a négy betörést egy és ugyanazon személyek követték el. A rendőrség már nyomában van az ismeretlen tetteseknek.

Élelmes csaló. *Horváth Géza* érsekvárvári illetőségű szélhámos az elmúlt évben Léván magát Horvát Bank direktorának adta ki és több jóhiszemű embertől nagyobb összegeket csalt ki építő sorsjegyekre. A napokban azonban a lévai rendőrség kezére került, kihallgatása után átadták a járásbírósnak.

Véres verekedés. Az elmúlt hét vasárnapján vita közben *Nehéz Péter* és *Jenisz* Mátyás iparos legények összevesztek és dulakodni kezdtek. A veszekedésbe beleszólt *Jenisz* József cipészsegéd is. *Nehéz Péter* zsebkést rántott és azzal úgy megszúrta *Jenisz* Józsefet, hogy azt még ma is a kórházban ápolják súlyos sérülései miatt.

Mozl. Szerdán, szeptember 28 án egy nagyhatású dráma fog vászonra kerülni. Címe a filmnek: „A Lourdesi csoda”. Egy nagy, tiszta szerelem nyeri el jutalmát a lourdesi arany lombok alatt az igazán hívő enyhülést nyer minden testi és lelki bajára. A háttér a filmnek felemelő s az események benne követlenek, szívhez szólók. A végében is örömmel megnyugszunk, látván az igazság, a jószág érvényesülését.

Orvosi hír. Dr. Liebermann Ernő, a prágai bel- és gyermekgyógyászati, valamint a bőr- és nemibajok klinikáinak volt orvosa rendel Léván Hurbán (Deák Ferenc) u 15 sz. alatt.

Orvosi laboratorium: Vérvételek és Cukoranalízisek Vizelet, köpet, gyomorváladék vegyi és mikroszkópiai vizsgálatai.

Elektrophysikai gyódmód: Vibrációs masszázsa. Villanyozás.

Gummiharisnyák, haskötők, sérvkötők, mentőszekrények. Gazdasági és ipari vegyszerek. Háztartási cikkek. Illatszerek. Bőr- és diszműruk. Fotografáló cikkek. Szemüvegek és cikkek egyedül olcsó és megbízható cég: PICK ENDRE, corzó nagy drogeria Levice.

A L. T. E. pályamegnyitó Ünnepe, miként a hirdetésményekből olvashattuk, délelőtt 10 kor ünnepélyes fogadtatással kezdődik, diszközgyűléssel, felvonulással, atlétikai és football-versenyekkel folytatódik és a János Vitéz előadásával végződik. Ezuton is felhívjuk városunk összes sportembereit, hogy mindezeket teljes számmal vegyenek részt, hogy az idegenből ideérkező kiküldöttek előtt méltóan képviselhesük városunk ujjáéledt sportéletét.

A Komáromi Football Club megerősített kombinált csapatának és vezetőségének fogadtatására az L. T. E. vezetősége autókön fog a vasutállomáshoz kivonulni. A diszközgyűlésen az összes lévai sportegyesületek ünnepélyes manifesztációt tesznek, — mely egész Szlovénzkóban és Ruszinszkóban ezen a napon meg lesz tartva.

Feltétlenül képviselnetni fogják magukat a hatóságok, a CSAF, M. L. Sz. és a cseh-szlovákiai M. T. Sz.

Az atlétikai versenyen biztos indulók, Szakáll Máté volt bajnok és rekorder, Lollok Károly és Budavary László stb., kik között igen érdekesítő küzdelem várható, — az elsőségért és a helyezésekért. A győztesek értékes tiszteletdíjat, a helyezettek érmelet nyernek.

Tekintve, hogy jó idő esetén rekord közönségre van kilátás, a L. T. E. vezetősége ezuton is felkéri a közönséget, hogy helyeit idejében foglalja el és hogy minden tekintetben engedelmekedjen a rendezőség utasításainak.

A K. F. C. ujkomáromi és átigazolász alatt lévő megerősített kombinált csapata ellen az L. T. E. a következők felállításban veszi fel a küzdelmet: Widder — Missik, Kurucz — Molnár, Steiner, Dalmady, — Koperniczky, Korpás, Rulicz, Tulák, Kiss. — Tartalékok: Möricz és Mudry. Bíró: Dr. Brüll Gyula a bírák Testületének főtítkára lesz.

L. T. E. — Lévai Football Club 5 : 0
(2 : 0) bíró: Molnár Béla.

Kissé felázott, de teljesen reális pályán játszották le a barátságos mérkőzést a fenti két csapat. Dacára annak, hogy a L. T. E. Kurucz és Rulicz nélkül volt kénytelen felállni, mégis az egész mérkőzés alatt uralta a helyzetet. A L. F. C.-ből mostan csak a jobb háttvéd Zsiak tűnt ki, míg az L. T. E. csapatán meglátszott a training hiány és így a gyengébb kondíció néha nagyon szembeötölően ütöközött ki. Ez a mérkőzés ismét bebizonyította azt, hogy tisztán ifjusági játékosokból összeállított csapat a helyes erősebb küzdelemben, (ha bármilyen nagy is technikai játéktudása) nem igen állhatja meg ifjusági játékosok csak idősebb játékosokkal együtt képezhetnek egy olyan csapatot, mely sikeresen veheti fel más csapatokkal is a küzdelmet.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1927. szeptember hó 18-tól, — szeptember hó 25-ig

Születés.

Valkovič Stefan Juhász Helena fiu István — Skalický Stefan Uhlárik Mária fiu Miklós — Chlpač Ján Kličmunka Róza leány Alzbeta — Job Ján Slosjar Mária leány Jolán.

Halálozás.

Seres Mártonné Morgenstein Ilona 62 éves — Engel Jakabné Rosenberg Mária 80 éves — Pleva Gyula 70 éves — Kliment Veronika 16 éves — Béres András 78 éves.

Városi nyilvános munkaközvetítő hivatal a levicei járás területére.

Munkát keresnek:

6 földmunkás, 1 gépészkövacs uradalomhoz, 3 géplakatos, 1 bogárn, 2 cipész, 1 szabó, 2 ács, 1 kiszolgálóleány, 1 gépirónó, 1 háziszolga, 1 urasági kocsis.

Munkát kapnak:

2 nőiszabó, 1 kovács, 2 asztalos, 1 szűcstanonc, 1 kriptostanonc, Skodaművekhez Mladáboleslav vasesztergályosok, frézerek, marógépek, fűrők, Kassára 2 kőfaragó.

— Legújabb típusú „REMINGTON” írógép 2400.— koronáért kapható NYITRAI és TÁRSA könyvkereskedésében Léván.

Dr. Sós László szülész-, nőorvos-, operateur rendelőjét f. év március hó 1-től a Vojenská ul. 2. sz. (Boros féle) házba fidsz. helyezte át Diathermiás kezelések (Telefon szám 84)

Gabonaárak:

Levice, 1927. szeptember hó 24 én	
Buza	100 kgr. 220 — 222 kor.
Rozs	205 — 208 "
Árpa	140 — 165 "
Zab	150 — 155 "
Kukorica új	60 — 65 "
Bab	160 — 165 "
Lóheremag	1000 — 1200 "

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bármegyei Népbank Levice, jelentése.

	szept. 17.-én:	szept. 24.-én:
100 pengő	585.-	583.-
100 osztrák schilling	472-20	470.-
1 angol font	163-40	163-50
1 amerikai dollár	33-30	33-20
100 svájci frank	648-50	648-50
100 francia frank	129.-	129.-
100 líra	182.-	183.-
100 német márká	798-50	795-60
100 dinár	58-50	59.-
100 lei	20-50	20-50

Dražobná výhláška.

Rada mesta Nová Baňa dňa 7. oktobra 1927. predpoludní o 11 hodine, v miestnosti obecneho starostu vydržiavať bude verejnú limitáciu (ústnu a písomnú) na vyhotovenie kerámitovej podlahy do novobaňského rímskokoľicického hlavného kostola (asi 98 štvorcových metrov) za nasledovných podmienok:

1.) Reflektant vo svojej (písomnej bud ustnej) nábidky kolkovanej dľa každého háрку á Kčs. 5.-má udať cenu vyhotovenia predmetnej podlahy so špecifikovaním hodnoty všetkého dodaného materiálu, práce obr. dane atď. dľa štvorcového metra s pripojením vzoru alebo obrazu kerámitu. Nakolko reflektant dobre bude, keď reflektant v na čiastky podlahy svoje nábidky podajú, odporúča sa prácu na tvárí miesta obzrieť V písomnej nábidke reflektant nech udá, že všetky dražobné podmienky pozná, a týmto sa podrobuje

2.) Výplata stane sa po konečnom odovzdaní vyhotovených prác, v rozpočtovom roku 1928. Prípadný preddavok poskytnúť sa môže vo výnimčnom páde i v bežnom roku na osobitný poukaz obecnej rady, po výšku 1/3 vylimitovanej ceny.

3.) Nábidky možno podať do započatia ústnej dražby, oneskorené nábidky sa nemôžu vziať do povahy.

4.) So smluvou spojené všetky kolkové a iné poplatky podnikateľ snáša.

Drobnejšie podmienky možno nahliadnúť u predstavenstva mesta Nová-Baňa počas úradných hodín.

V Novej-Bani, dňa 22 septembra 1927.

R A D A

Dražobná výhláška.

V smysle § 3-u XX. zák. čl. z roku 1883. sa dáva na známosť, že na základe uzavretia obecneho zastupiteľského sboru mesta Nová-Baňa tak na obecnom lesnom, jako i na majetkových jednotlivých majiteľov pozemkov použiť sa mohúcé

poľovné právo

bude sa cestou verejnej ústnej a písomnej dražby do prenájmu dávať najviac sľubujúcému na dobu 6 rokov počúte od 1./II 1928. do 31./I 1934, dňa 6. oktobra 1927. o 10. hodine v obecnej radnej sieni.

Lovečná ploch deli sa na 3 skupiny:

I. skupina výmer asi 2387 k. jut. výkričná cena Kč 1000
II. " " " 4225 k. " " " 600
III. " " " 2343 k. " " " 800

Dražobné podmienky možno nahliadnúť počas úradných hodín u predstavenstva mesta Nová-Baňa.

Nová-Baňa, dňa 20 septembra 1927.

R A D A

A közönség köréből.

Egy magát megnevezni nem akarótól a Kereszt költségeire 50, azaz Ötven korona átvételét igazolom.

Léva, 1927. szept. 16.

Köszönettel felvettem

Csvirik Cyril.

Nyiltér.)*

A „Reggel“ szept. 17-iki számában (cs. b.) aláírással cikk jelent meg, hogy a volt LSC-nek Ké 40.000.— rendezetlen adóssága van. — Továbbá, hogy az LTE jól sikerült pezsgős bankettokat szokott rendezni. — Amennyiben ezen valótlanságokat a cikk írja, úgy a „Reggelben“, mint a „Barsban“ egy héten belül vissza nem vonja, úgy, hogy ezeket a fokozatos felelőség alapján bebizonyíthassa, a sajtópört a volt LSC vezetőségének nevében és megbízásából folyamatba teszem.

Léva, 1927. szeptember 20.

Boros Béla.

*) Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a Szerkesztőség.

ÉRTESÍTÉS.

K á k a hegyközség elöljárósága határozata szerint a szüret 1927. szeptember hó 30.-án veszi kezdetét.

ELŐLJÁRÓSÁG.

Hirdetmény.

A Nyitray-tagnak építőtellekre való felosztása befejezéséhez közeledik, miértis felhivatnak mindazok, kik telekre még igényt tartanak, hogy előjegyzéseiket CSORBA mérnöknél eszközöljék.

Az előjegyzések e hó végén befejezést nyernek, melyek alapján az adásvételi ügyletek okt. hó 15.-én fognak elintéztetni, minek megtörténte után a vevők azonnal birtokba fognak léphetni.

Fótéren emeleti bútorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 1268

Két péktanonc és két sütemény-kihordó felvétetik MEDVEGY LAJOS cukrászdában Léva. 1268

Malomszerelő átalakítást, csövezést szakszereiben végez. Bővebbet Léva, Botka u. 9. 1238

Želiezovcén a főutcán egy modern üzlethelyiség dec. 1-től bérbeadó. Bővebb felvilágosítással szolgál: WILD MÓR Želiezovce. 1260

Jobb házból való fiu tanulónak felvétetik, Vasuti Fogyasztási Szövetkezetbe, Levice. 1261

Egy szoba konyha november 1-től kiadó. Érdeklődni lehet: Kákai út 3 1271

Nixpróton föld eladó. LUTOVSZKY KÁLMÁN Kopai u. 10 1266

Tanuló fizetéssel felvétetik, R Ó N A I confektio üzletében. 1258

Üzleti álványok eladók. Cim a kiadóhivatalban. 1269

Faluról ide a városba mosni, vasalni megyek. Cim: DOBROVITZKY hirdirodában, Levice. 1277

Bútorozott szoba kiadó konyha használattal, Zách-u. 5. 1282

Modern lakóház azonnal beköltözhető, vagy későbbi átadásnál aránylag olcsóbb. 7 helyiség: villany, vízvezeték, nagy udvar, konyhakeresztéllyel 225 □ öl területen szabadkézből eladó. Bővebbet ifj. LAUFER BÉLA Posta-utca 10. 1281

Allandó munkára magyar szabósegédet azonnal felveszek. VIDA JÓNÁS szabómester, Levice. 1279

Egy új alig használt kerékpár eladó. Levice, Honvéd u. 30. 1276

Egy jókarban levő szabógép eladó 750 Ké ért. Ladányi utca 31. 1270

Tanuló felvétetik STEINER SÁNDOR óras és ékszerésznel. 1274

Keresek egy pincét 2-3 wagon áru elhelyezésére, DREXLER FERENCZ festékkereskedő (Müller ház.) 1272

Asztalos tanoncnak ügyes fiú felvétetik Váradi utca 2. szám.

Praktikusan berendezett modern lakóház szabadkézből eladó Vétel esetén beköltözhető. Bővebbet DOBROVITZKY hirdirodába Léva. 1277

Zamatos teák, tea rumok, likőrök a legjutányosabb áron. Vermouth, Chianti olasz borok, Bikavér 1 liter 14 korona, Bazin vidéki fehér 1 liter 11:50 — Fűszerárak a legjutányosabb áron KUGLERNÉL, Hviezdoslav utca 5. 1209

Tanoncnak adnám fiamat 3 polgárvallású fiatal géplakatosnak, mechanikus esetleg villanyszerelőnek. MISKOVICS, Kozárovca. 1283

Favázasház téglával bélelve, padlás cserépfedéllel, szoba és konyhánuak alkalmas, eladó. Zúgó-út 13. 1254

„Ratopax“ a méregmentes patkány, egér irtószert már Léva-n kapható! Vezérképviselőt Slovenskóra és Rusinskóra: SMOGROVICS ÁRPÁD gyógyszerész Léva, Fötér. Viszonteladóknaak eredeti gyári áron.

ALAPITTATOTT
1902. ÉVBEN.

Fénykép nagyítások, menyasszonyi, családi, gyermek, csoport v. m. porcellánba égetetett fényképek a legtekéletesebb kivitelben

NAGY ARTHUR

modern Foto műhelyben

készülnek.

LÉVA, Kálvin-udvar II. emelet.

ESTI VILLANYFELVÉTELEKET bármelyik bejelentett órában eszközölök.

KONFEKTIO RÓNAI

:-: férfii és női ruhaáruház :-:

LEVICE, (Müller-féle ház).

Ujjonnan átszervezve óriási raktárral felszerelve a legszolidabb árak mellett a t. vevőközönség rendelkezésére áll.

Női, bakfis és leányka-kabátok, férfi és női bőrkabátok, férfi, fiú- és gyermekruhák, raglánok, gummi-kabátok, rövid és hosszú télikabátok, valamint az összes e szakmába vágó cikkek a legfinomabb kivittelől a legegyszerűbbig a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

FIGYELEM! Eredeti angol szövetekből készült öltönyök! Saját érdekében győződjön meg olcsó áraitól.

A tisztelt vásárlóközönség szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

R Ó N A I.

Ha tájékozva akar lenni a legmodernebb divatcikkek felől akkor keresse fel **GERTLER FÜLÖP** divatáru üzletét, LÉVÁN.

ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁR:

Női ruhákban, Blusok, Gyermek és Bakfis ruhák, Jumperek, kötött kabátok, női és férfi harisnya, valamint ERCO gyártmányú férfi fehérnemű, nyakkendők és nagy raktár férfi PESCHL kalapokban. — Bébé kelengyék minden minőségben.

Szolid és pontos kiszolgálás!

KINO—APOLLO—MOZI

Szerdán, szept. 28 án 1/2 6 és 1/2 9 óra

Az idény legnagyobb slágere!

A lourdesi csoda

Vallásos dráma 6 felv.

Főszerepben: Henry Kraus.

Fiatalkoruaknak engedélyezve van.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Értesitem a nagyérdemű vásárlóközönséget, hogy a raktáromon lévő összes **CIPÓKET** beszerzési áron jóval alul **elarusítom**, amit **részletfizetésre** is adok.

Kiváló tisztelettel:

KNAPP NATHAN
LEVICE

(nagy Drogeria mellett).

Medzihradszky

modern szücsmester

LEVICE, Kossuth u. 8.

Vállalom az összes szücs munkák szakszerű készítését- és javítását. Szörmebundák átalakítását, valamint új szörmebundák a legmodernebb kivitelben mérték szerint készülnek. Szörmekben dús választék.

(Tanuló fiú felvetetiki)

Szörme kikészítés és festés!

Szörmek tisztítását és vasalását!

IZZADÁS ELLEN!

DE MALATA
DISINFECTION SOAP

PROTI POTENIU GEGEN SCHWEISS
MÓNALJ-KEZ-LAB
PROTI SVRBEŇIU KOŽE. ELLEN HAUTJUCKEN.

GENERAL-DEPOT: DUNAJSKA-DONAU
DROGERIA, BRATISLAVA-KRÍZOVA 35.

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRBAN, DROGERIÁBAN
PARFUMÉRIÁBAN.Főlerakat LEVICE és vidékére:
WEINBERGER & SZEKAN gyógyszer-tár.

Műhely athelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy 1910. óta fennálló

szabó műhelyemet

Petőfi utca 8 sz. alól **Ladányi utca 31. szám alá saját házamba** helyeztem át

Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy n. b. megbízóimnak a legkényesebb ízlését is kielégítheessem. — Mérték vétel végett készséggel házhoz megyek

Kiváló tisztelettel

ÁBRAHÁM PÁL
FÉRFI SZABÓ

Megérkeztek Párisi modellek a legujabb divat szerint.

Női és gyermek Jumperek, kötött kabátok, harisnyák, keztyűk. Nagy választék menyasszonyi koszorúk, fátolyok és Női fehérneműkben Bábé kelengyék minden minőségben

Fehér Soma divatüzletében Levicén.

Tűzifa, szén és koks

vagon tételben és kicsiben
házhöz szállítva kapható

SZAUER IZIDOR és MÓR cégnél
LEVICÉN.

Halló!

Halló!

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a mai naptól kezdve **VEGYES KERESKEDESEM**ben raktáron tartok

I.-a minőségű száraz APRITOTT TŰZIFÁT,

ugymint: hántolt bükk és cserfát,
melyet házhöz is szállítok a legolcsóbb napi áron.
93. Rendelés telefonon is eszközölhető: 93.

Egyben felhívom a m. t. gazdaközönség figyelmét, prima javított minőségű **ÁRPÁD** gözmalmi csere lisztjeimre, s I.-a árpa darámra.

A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kérve, tisztelettel:

Grapka Mihály vegyeskereskedő. Telefon: 93.

Gnome-Rhone francia

és Omega angol

Motorkerékpárok képvisellete

Autobenzin és

„Galtol“ autoolaj lerakata

Philips autolampák raktára

Gyári lerakat elsőrendű

Traktor petroleumban

és traktor olajokban.

KERN TESTVÉREK

áruházában

LEVICE—LÉVA

Telefon: 14.

